

VIII разред

- Одреди све парове целих бројева (m, n) за које важи $m(m+1) = n(n+2)$.
- Докажи да је вредност полинома $x^{12} - x^9 + x^4 - x + 1$ позитивна за свако реално x .
- Око квадрата $ABCD$ описана је кружница. Нека је EF пречник те кружнице, при чему је E тачка мањег лука AB . Нека су K и L средишта дужи CE и CB , редом. Докажи да се дужи DL и FK секу на дијагонали AC .
- Седам риболоваца уловило је тачно 100 риба. Међу њима не постоје два која су уловила исти број риба. Докажи да су нека тројица од њих уловила заједно бар 50 риба.
- Дата је коцка $ABCD A_1 B_1 C_1 D_1$. Одреди угао између равни ACD_1 и $AB_1 C_1 D$.

VIII разред

1. Ако помножимо дату једначину са 4 и допунимо изразе до квадрата бинома, добијамо $(2n+2)^2 - (2m+1)^2 = 3$, односно $(2n-2m+1)(2n+2m+3) = 3$.

Разликујемо 4 случаја из којих добијамо решења:

- $2n - 2m + 1 = 1, 2n + 2m + 3 = 3$, одакле је $(m, n) = (0, 0)$;
- $2n - 2m + 1 = 3, 2n + 2m + 3 = 1$, одакле је $(m, n) = (-1, 0)$;
- $2n - 2m + 1 = -1, 2n + 2m + 3 = -3$, одакле је $(m, n) = (-1, -2)$;
- $2n - 2m + 1 = -3, 2n + 2m + 3 = -1$, одакле је $(m, n) = (0, -2)$.

2. Разликујемо три случаја: а) $x \leq 0$; б) $0 < x < 1$; в) $x \geq 1$.

- За $x \leq 0$ важи $x^{12} \geq 0, -x^9 \geq 0, x^4 \geq 0$ и $-x \geq 0$, па је $x^{12} - x^9 + x^4 - x + 1 = x^{12} + (-x^9) + x^4 + (-x) + 1 \geq 1$.
- Важи да је $x^{12} - x^9 + x^4 - x + 1 = x^{12} + x^4(1-x^5) + (1-x)$. Како је за $0 < x < 1$: $1-x^5 > 0$ и $1-x > 0$

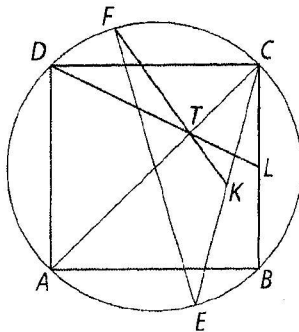
то је вредност полинома већа од 0.

в) Како је $x^{12} - x^9 + x^4 - x + 1 = x^9(x^3 - 1) + x(x^3 - 1) + 1$, то за $x \geq 1$ важи да је $x^3 - 1 \geq 0$, па је вредност полинома већа или једнака 1.

Дакле, вредност датог полинома је увек позитивна.

3. Нека је T тачка пресека дужи AC и DL . На основу Талесове теореме, троуглови TDA и TLC су слични, са коефицијентом сличности 2. Тачка T дели сваку од дужи AC и DL у односу 2 : 1.

С друге стране, имамо да је $DF = BE = 2 \cdot LK, DF \parallel BE \parallel LK$ и $\sphericalangle FDT = \sphericalangle KLT$. Зато тачка пресека дужи DL и FK дели сваку од тих дужи у односу 2 : 1. Следи да се та тачка пресека поклапа са тачком T , одакле следи тврђење.

4. Нумерисимо риболовце бројевима од 1 до 7, тако да је од два риболовца већим бројем нумерисан онај који је уловио мање риба. Последњи (седми) риболовац уловио је највише 11 риба (јер је $12 + 13 + \dots + 18 = 105$). Претпоставимо да су четири последња уловила више од 50 риба. Како је $11 + 12 + 13 + 14 = 50$, следи да је у том случају четврти уловио бар 15 риба. Но, онда је улов трећег бар 16, другог бар 17 и првог бар 18, па је укупан улов свих риболоваца већи од $50 + 16 + 17 + 18 = 101$, што је немогуће. Дакле, четири последња су уловила заједно највише 50 риба, што значи да су прва тројица уловила бар 50 риба.

5. Решење 1. Права AD нормална је на раван $DD_1 C_1 C$. Права AD припада равни $AB_1 C_1 D$. Следи да је раван $AB_1 C_1 D$ нормална на раван $DD_1 C_1 C$. Праве DC_1 и $D_1 C$ су узајамно нормалне и налазе се у равни $DD_1 C_1 C$ која је нормална на раван $AB_1 C_1 D$. Следи да је права DC_1 нормална на раван $AB_1 C_1 D$. Како се права DC_1 налази у равни ACD_1 то су равни ACD_1 и $AB_1 C_1 D$ узајамно нормалне, тј. заклапају угао од 90° .

Решење 2. Права $D_1 C$ нормална је на праву DC_1 (дијагонала квадрата) и на праву PQ која спаја средишта квадрата $ABCD$ и $A_1 B_1 C_1 D_1$ (јер је PQ паралелна са BC), па је нормална и на раван $AB_1 C_1 D$ која садржи те две праве. Даље се закључује као у претходном решењу.

Решење 3. Нека је страница коцке дужине a . Приметимо да је $B_1 A = B_1 C = B_1 D_1 = a\sqrt{2}$, као и $DA = DC = DD_1 = a$. Нека је тачка O подножје нормале из B_1 на раван троугла ACD_1 . Из подударности троуглова AOB_1, COB_1, D_1OB_1 (CCU) добијамо $OA = OC = OD_1$, па је O заправо центар једнакостраничног троугла ACD_1 . На исти начин добијамо да је подножје нормале из D на раван ACD_1 такође центар O тог троугла. Дакле, права $B_1 D$ је нормална на раван ACD_1 и продире је у поменутој тачки O . Како права $B_1 D$ очигледно припада равни $AB_1 C_1 D$, важи да је и раван $AB_1 C_1 D$ нормална на раван ACD_1 . Тражени угао је 90° .

